

Drie sterappels voor een piek

Ernstige eenakter voor de kerst

door

PIET DAMSTRA

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DRIE STERAPPELS VOOR EEN PIEK** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **PIET DAMSTRA** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: 1999© Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten, Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00. Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Exposé:

'Mams, komt het kerstmannetje ook in de hemel?', hoor ik hem nog zeggen en de marktkoopman zal mij later adviseren: 'Laat de kalkoen niet koud worden!' Als j ouw wereld instort, zoek je naar die vriendschap die jouw wereld vult en daar is méer tijd voor nodig dan  een Kerst! Maar 'De sneeuw ligt als een mantel der liefde op de graven!' Niet  elke nacht zal een 'Stille Nacht' worden!

Techniek:

Tijdens dit kerstspel wordt een aantal keren gebruik gemaakt van flash-backs, die met het aanpassen van lichtstanden gestalte kunnen krijgen. Een meer blauw licht tegenover een warmere kleur bij de normale scènes helpen de suggestie te realiseren. (zie in de tekst) De vier   vijf locaties dienen alle afzonderlijk te kunnen worden belicht. Een lichtbundel op de grond geeft later de gang naar Freeks slaapkamer aan.

N.B.

Op een taperecorder of anderszins moet het verhaal van Freek te horen zijn. (zie in de tekst)

PERSONEN: (zes dames -  een heer)

Vrouw A

Marktkoopman

De vijf vrouwen B, C, D, E en F

Figuratie op de markt/het kerkhof

DECOR:

Het grootste gedeelte van het speelplan wordt in het begin als markt gedacht en later voor andere locaties. (zie tekst) Tegen de achterwand links wordt de huiskamer gedacht met zes zitplaatsen voor de vrouwen A t.e.m. F. Tegen de achterwand rechts wordt de plaats gedacht waar de condoleancegesprekken plaatsvinden. Rechts tegen de wand de twee grafstenen naast elkaar van Freek en Berlinda, met daarop de teksten zoals hierna vermeld. (event. Zie in de tekst) Links tegen de wand bevindt zich de marktkraam, waarop kerstversieringen als kerstengeltjes, sterappels en dergelijke uitgestald.

Belichting:

Meerdere locaties dienen zich in het haast totaal donker te kunnen bevinden.

Als het gordijn opengaat is bij zijn kraam de marktkoopman al te zien met daarnaast eventueel figuratie. Over de markt lopen de klanten. Vijf vrouwen B, C, D, E en F maken deel uit van de mensen op de markt. Na een kort moment gaan de vrouwen B, C, D, E en F in een tableau-vivant zitten links achter, in de huiskamer van A. Het licht zal zich daarna evenwel concentreren op weer de markt. Van rechts vóór komt de vrouw oplopen en zij loopt even over de markt vóór zij bij bedoelde kraam gaat staan.

Koopman: Dag mevrouw, kijkt u gerust naar mijn 'Kèrstjuweeltjes', hoor! Er zal zéker iets voor u bÍj zijn! (*vrouw A knikt. Koopman sterk glimlachend*) 'Aaneen bóóm zo vol geladen, míst men één twee ballen niet', moet u maar denken! (*luider*) En zéker niet als die boom een kèrstboom is!... Nietwaar?! (*vrouw A knikt. Koopman strijkt over zijn haar*) En als u geen bàllen wilt hebben, dan heb ik voor u óók nog 'èngelenhaar' in de aanbieding! (*heeft zelf de meeste pret. Vrouw A zwijgt en kijkt alleen maar. Koopman kijkt haar even bevreemd aan en gaat door met het ordenen van zijn koopwaar. Vrouw A pakt een kerstengeltje vast*) Ja mevrouw: dàt kerstengeltje is uit de hémel komen vallen! Met àl die àndere 'engeltjes' erbÍj! Nou mevrouw: u zult het misschien níet willen geloven, maar die kerstengeltjes hebben de héle weg hier naar toe in mijn wagen wagen gezòngen om mij in een vrolijke kerststemming te brengen! (*lacht luid. Vrouw A legt het engeltje terug. Koopman zwijgt weer even, daarna*) Ja: vorig jáár had ik nog engeltjes die op die trompètjes speelden, weet u wel! Nou mevrouw: u zult het misschien níet willen geloven, maar die engeltjes trompetterden zó hard in mijn wagen dat ik door de àndere weggebruikers aangeklaagd werd voor gelúidsoverlast! (*lacht met veel geluid*) De fanfáre was er níks bij! (*Vrouw A zwijgt nog steeds. Koopman beetje provocerend*) Ja! Dat zèg ik: - Daar heeft u gelijk in! - 'Een bóómpje opzetten' met de Kerst, dat is niet zo belàngrijk, maar 'weten waar de klépeltjes hangen in de kerstklokjes dat is een àndere zaak! (*Vrouw bekijkt zonder iets te pakken de rest van de koopwaar van de koopman. De koopman kijkt haar nu bevreemd aan en na weer een korte pauze*) Ik heb óók eens van die engeltjes gehad die zaten op een wòlkje, weet u wel! Nou mevrouw: u zult het misschien níet willen geloven, maar dàt verkoopt niet, hè?! De mensen wíllen geen 'wòlkjes'! Met Kèrst moet het een hèldere 'Stille Nacht' zijn! (*lacht weer met geluid*) Anders zÍe je die 'engelenharmonie' niet eens in de lucht! (*Vrouw pakt nu een 'sterappeltje' op. Koopman wijst ernaar*) Ja! Díe heb ik óók! Stèrappeltjes! Nou mevrouw: u zult het misschien níet willen geloven, maar zelfs de gróonteman heeft ze niet meer! Die

'sterappeltjes'! Dat kwam omdat die appeltjes zo mélig waren als óliebollen van een maand oud! Nou, en zegt u nou zèlf: wíe zit er op 'mélige feestdagen' te wachten, nietwaar? (*Vrouw knikt maar weer eens. Koopman humor als laatste troef*) Nou mevrouw: u zult het misschien níet willen geloven, maar zelfs de kèrstman heb ik als klant gehad! (*Vrouw A kijkt hem nu eigenlijk voor het eerst aan. Koopman doorgaand*) En weet u wat hij vroeg of dat ik hād?! (*Vrouw A schudt 'nee. Koopman expliciet*) Pááseieren! (*Hij schiet in een luide lach!*) Nou vráág ik u: pááseieren!... (*Vrouw A nog steeds ernstig kijkend. Koopman uitleggerig*) Die kerstman zat er ruim een maand of drie náást! Ja, je moet niet vergeten: zo'n ouwe baas wordt óók een 'kerstnàchtje' ouwer hē?! (*lacht weer met veel geluid. Vrouw A legt de sterappel terug. Koopman doorgaand*) 'Pááseieren met de Kerst!' Als u het míj vraagt is dat nèt zo gek als een 'pakkie shàg' kopen voor het 'Kindeke Jézus'! (*Vrouw zucht overdreven. Koopman beetje in de verdediging*) Als ik u met die opmerking belédig, moet u het zèggen, hoor! Nou mevrouw: u zult het misschien níet willen geloven, maar al verkoop ik nòg zoveel van die 'Kerstversíeringen', aan míjn lijf geen 'religieuze polonaise'! Ik zèg altijd maar: 'Je kan wel van een lekker stukkie vléés houden, maar daar hoeft je nog níet voor naar een bordéél!' (*Vrouw A kijkt hem nu verwijtend aan. Koopman groot excuses*) U heb gelijk mevrouw, dat had ik níet mogen zeggen! Dat is geen voorbeeldje voor onder de Kèrstboom! Nou mevrouw: u zult het níet willen geloven, maar ik 'appelflap' er méér uit dan ik mij mag permittéren!... Maar het kan nog èrger, hoor! Láátst bij voorbeeld: ik zèg tegen een oudere dame in een ròlstoel: 'Mag u daarmee wel de díscó in?!' Nou mevrouw: u zult het niet willen geloven, maar zij keek mij aan of ik Pétrus was! En tegen een blínde aan mijn kraampje zei ik: 'U bent zeker chirùrg?' Nou, zegt u nou zèlf mevrouw, zoiets màg en kàn ik mij toch niet permittéren?! (*Vrouw A knikt alleen maar en kijkt nog even naar de 'sterappels'. Koopman plots als een blad aan een boom omslaand en strikt zakelijk nu, op zijn handen blazend*) Het is geen gèld mevrouw, drie sterappels voor een piek! (*wijzend naar een piek*) En die píek kost een dáálder, als u begrijpt wat ik bedoel! (*glimlacht*)

Vrouw A: Wij zetten dit jaar geen boom.

Koopman: (*sterker*) O, maar dat hóeft ook niet mevrouw! Die sterappeltjes kunt u óók...

Vrouw A: (*onderbrekend*) Laat u maar!

Koopman: Ik dènk, dat ik het begrijp mevrouw: u víert geen Kerst!

Vrouw: (*haast filosofisch*) Als àlle nachten 'stíl' zijn, vier je die éne 'Stílle Nacht' niet meer!

Koopman: *(na haar even aangekeken te hebben)* Nou mevrouw: u zult het níet willen geloven, maar ik vind dat u groot gelijk heeft! *(Vrouw A loopt naar het midden van het toneel. Koopman pauzetje, iets méér geluid)* 'Prettige Kerstdagen!' mevrouw en... laat de kalkoen niet koud worden! *(De kerstman neemt een tableau-vivant aan, identiek aan de vijf vrouwen links achter. Het licht ondergaat een sterke verandering. Ook de koopman komt in het meer donker te staan. Van rechts vóór tot midden toneel - waar 'Vrouw A' nu staat! - wordt een lichtbundel op de grond zichtbaar, illustratief voor het licht dat naar Freeks slaapkamer voert. De teksten die Freek uitspreekt zijn op tape opgenomen en deze band start na de eerste tekst door 'Vrouw A'. De tekst van 'Vrouw A': 'Waarom vraag je dat?' vereist een korte pauze op de band!)*

Vrouw A: *(tegen 'Freek' lachend)* Het is maar goed Freek, dat het zo vríest! Nog een paar nachtjes en je kunt met je nieuwe slee het ijs op! In mijn jeugd was 'sleetje rijden' al nèt zo leuk als nú! *(glimlacht)* O, ik bèn wat van de walkanten af naar beneden gegleden! En stééds maar kijken wie het vèrst kon dóórglijden op het ijs! Wij smeerden zelfs een laag vaselíne onder de glijders, omdat wij dachten dan nòg verder te kunnen komen! Er waren óók kinderen die niet eens een slee hadden! *(lacht even met geluid)* Die 'léénden' van een stéénfabriek - die pal naast het water lag - dan van die houten kràtten waar die stenen in te drógen gelegd werden en zíj hadden dan nèt zoveel plezier als de kinderen met een 'èchte slee'! *(De band start)*

Freek: Mams, komt het kerstmannetje ook in de hemel? *(De band loopt door, maar er is precies voldoende pauze voor de tekst van 'Vrouw A'!)*

Vrouw A: Waarom vraag je dat?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto